

ben Piet en Martha de boerderij voor zich alleen. "En yn 2007 waard ik syk", vertelt Martha. Ze kreeg borstkanker. Het veranderde haar perspectief op het leven en op wat ze belangrijk vond. Het maakte dat zij en Piet nadachten over hun prioriteiten, over wat ze wilden nalaten. "Dit wie allyd al ts paradyske, mar wy woenen it mei mear minsken diele."

Ze wilden het liefst dat hun bezit zo lang mogelijk in stand zou blijven. Ze wilden bovendien iets moois en duurzaam achterlaten. Zo kwamen ze op het idee voor een landgoed. Om die titel te mogen voeren moet een grondgebied minstens 5 hectare beslaan en grotendeels uit natuur bestaan. De opstallen moeten passen in het geheel en de eigenaren verplichten zich om het landgoed tenminste 25 jaar in goede staat te houden.

Daar staat een belastingvoordeel tegenover: de grond is vrij van onroerendzaakbelasting (ozb) en voor opstallen geldt niet de economische, maar de bestemmingswaarde. Mochten kinderen het landgoed erven, dan hoeven ze over de waarde geen successierechten te betalen (www.natuursschoonwet.com).

Het landgoed moest bovendien zo veel mogelijk zelfvoorzienend zijn, vonden Piet en Martha. Sinds 2009 steken ze (opnieuw) de handen uit de mouwen. Ze plantten 2500 bomen, legden een aardwarme-installatie aan, zetten 156 zonnepanelen neer en verbouwden büthús en schuur ("mei bouwbiedriuw Heeringa út Witmarsum"). Rondom de boerderij legden ze verschillende moestuinen aan waarin ze onder meer oude Friese (bonen)rassen telen, ze bouwden een kas, groeven een deel van de grond af voor een vijver en een plas/drasgebied en gebruikten de aarde voor een terpachtige verhoging. "En wy hawwe in tank fan 5000 liter foar reinwetter dat brûkt wurdt foar de kas, de wc, de hegedrukspuit en de waskmasine."

De natuur deed de rest. In de weiden doken wilde bloemen op. Vogels wisten de groene oase al snel te vinden. "Wy hawwe no al tritich lippenestenteld." Reëen schuilen tussen de jonge bomen en -jammer genoeg, vindt Piet - gebruiken kraaien diezelfde bomen om van daaruit nesten leeg te roven. "Mar ja, da's natuer."

Op het landgoed staan enkele kunstwerken. Een ervan is in bruikleen van beeldendpark Vijversburg in Tytsjerk. Twee paar lopende benen maakte Piet zelf, ter gelegenheid van de Slachtemarathon.

Zo nu en dan exposeren er kunstenaars. "Mar wy hienen ek ynienen fytsers yn 'e hús dy't út de wc kamen en ús net iens groeten. Sy tochten dat wy ek besikers wienen." Dat vonden ze niet leuk. Publiek is weliswaar welkom, maar voor bezoekers is nu een toiletgebouwtje gemaakt bij de kas.

De schuur biedt ook ruimte voor concerten, workshops of bijeenkomsten. "We hawwe hjir al fan alles hân: LTO, Vrouwen van Nu, fytsklubs..." Binnenkort treedt Eaglefield er op.

Ze genieten van de aanloop, maar ook van de rust. Ze lopen graag met z'n tweeën en ommeetje over het terrein om te zien wat er verandert. Ze kunnen bijna niet wachten tot het bos echt hoge bomen kent.

Piet: "Wy hawwe wat mei beammen." Mooi hout moet niet in de kachel, vinden ze. Daar kan Piet nog van alles van maken. Tuinmeubels bijvoorbeeld, of klokken. Via contacten bij onder andere Staatsbosbeheer weet Piet Nederlands hout te verkrijgen waar hij zich op uitleeft.

Deze liefde leefde ook al toen ze nog koeien hadden. Van verre reizen namen ze bijzondere houten stoelen of kunstwerken mee, die overal in huis te vinden zijn. In het voorhuis zitten ze aan de grote tafel van kauri-hout. Kauri zijn enorme bomen uit Nieuw-Zeeland die niet meer gekapt mogen worden. "Mar dit is woartelhout dat is opgroeien. De gatten binne opfuld mei epoksy."

De tafel is heerlijk om de krant aan te lezen. Martha zit er te breien. De kleinkinderen komen geregeld over de vloer. Ze talen niet meer naar verre reizen. "It is hjir no sa moai. Wy hoeche net sa nedich mear fan hús."

